

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta 3.—; " 4.50
za četrt leta 1.50; " 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Oglasi in oznanila se računajo po 8 nov. vsakega v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javna zahvala, smrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprište reklamacije se prosto poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je m. č.

Resnica na dan!

Ob Zili, 10. maja. (Izv. dop.)

V pismu do vrliga rodoljuba v Ljubljani izražal je pred nedavnem v narodnem boju preizkušen mož iz Koroške doslovno:

"Rojaci, zlasti vi Kranjski Slovenci! Čitajte obmejne slovenske liste in obiskujte pogostejše trpeče brate svoje ob nemške, laške in madjarške meji, da se s pismom in na lastno oko poučite in osvedočite o žalostnem, rekel bi — obupnem našem položaju, da nas — noseči nam blagodejnih novic iz središča našega ozemlja — krepite in vzpodbujate v trdem delu na narodnem polju. Opustite pogubonosni bratovski prepir. Narod naš je premajhen, da bi strankarske prepire goječ mogel uspešno delovati na zvonjav in braniti dom svoj in svoje pravice proti stokrat močnejšim sovragom, ki nas obdajajo na vseh straneh. Podpirajte se zdatnimi naročili obmejno stražo „Slovenskega Gospodarja“, „Edinost“, „Novo Sočo“ in v zlasti pa naš prepotrebni „Mir“. Poprimite se z vso dušo družbe sv. Cirila in Metoda! Le v slogi je moč! Vsi za jednega, jeden za vse!

Živeči v razmerah, sličnih Koroškim, nam ne odrecite prostora v cenjenej „Edinosti!“

Koroški Slovenci — brez vsake najmanjše pomoči iz našega središča, bele Ljubljane — izpostavljeni smo najbolj najljutejšemu sovražniku Slovanstva. Malo nas je. Sovražnik naš dobro ve, da če padamo mi mož za možem, bode cela Koroška v teku jednega pokolenja — nemška, pa zato z vso njemu lastno brezobzirnostjo napada slednjo našo postojanko in slednjega, bodisi najpohlevnejšega Slovence. Sovražnik naš dobro ve, da smo Koroški Slovenci — politički ločeni od Kranjskega debela — mala veja, ki se le tedaj more ohraniti, ako ostane na zdravem deblu. Zato nas hočejo odrezati od debela — in Karavanke naj bi bile neprestopna meja mej nami in — Kranjsko!

Pogumnejši nego kedaj pred stopili smo v novem letu v boj za svoje pravice. Viden je napredek na naši strani. Bojne čete naše se dan na dan krepče in večajo. Toda kakošen bode konec tega boja? Bodemo li mogli vstrajati, bodemo li mogli braniti svoja ognjišča, ako nas središče naše — stolica Ljubljana, še za naprej tako zanemarja, kot do sedaj? Koroški Slovenci britko čutimo to osamljenost, prebitko čutimo nam nerazumljivo brezbriznost vodilnih ljubljanskih krogov za naše razmere! Smelo trdimo, da je v Ljubljani in po Kranjskem sploh le malo mož — na prste obeh rok bi jih lahko sešteli — ki vsaj približno poznajo tužne naše razmere in ki se istinito brigajo tudi za naš obstoj. A ti možje imajo doma posla dovolj. Velika večina tamošnjih „rodoljubov“ (?) pa se kar nič ne briga za obmejne razmere. Dobili so košček mesa, pa se v ljutem boju trgajo za nj. Vsaled tega pozabljajo nas, svojih bratov, ter nas prepuščajo samim sebi! Vidi se nam, da ljubljansko, oziroma Kranjsko rodoljubje ne presega več mej Kranjskega globusa, in da tudi nam v našem političkem boju velja: Po-

magaj si sam in Bog ti bode pomagal. Nam se vidi, da je res tako, ker ne čutimo nikakoršne, ne duševne, ne materijalne podpore, ki bi nam prihajala iz Ljubljane. Gospoda v Ljubljani menda ne razumejo svoje naloge. Od Nemcev, Lahov in Madjarjev — naših prijateljev (?) — bi se bili vendar kaj naučili! Toda — kedo bi pa gojil — domači prepir? Ljubljanska gospoda menda brez tega živeti ne more. In ker je doma prepira dovolj, kedo bi se brigal še za Slovence ob periferiji?

Vsaj za nas Koroške Slovence po očetovski skrbi ekscelencja v Celovci, ki nam je razne varuhe pridodal in nas tej telesni straži še posebno priporočil, da nas varuje po vseh naših potih!

Znano vam je, da je naš vodnik, deželni poslanec, župnik Gregor Einspieler pod policijskim nadzorstvom, a novo vam utegne biti, da ni le on sam posebne naklonjenosti celovške ekscelence deležen, nego nas je še cela vrsta drugih pod posebnim — pokroviteljstvom! Javna je tajnost, da v znanej hiši v Celovcu natančno vedo, s kom občuje ta ali oni Slovenec; vedo celo, koliko litrov vina se popije v tem in koliko v onem slovenskem farovžu!

Bati se je odvisnemu Slovincu naravnost za kruh, ako bi se drznil javno pokazati, da ni še „pljunil v lastno skledo“. Prepoveduje se naravnost zavednim, količkaj odvisnim Slovincem družiti se s Slovenci, vdeleževati se shodov ali slovenskih še tako pohlevnih veselje. Slovenski rodoljub na Koroškem izpostavljen je na vseh straneh zagrizenim ovađuhom. To vam so istrske razmere — obljubljena dežela.

Ves ta pritisk pa nas ne bi toliko skelol, ne čutili bi ga tako britko — vsaj imamo v slovenskeji zgodovini nešteta mož, ki so trpeli zavoljo svojega prepričanja — ko ne bise Ljubljana in Kranjska tako malo brigali za nas! V pogibeljnem boju zoper krutega Nemca in še divjejšega slovenskega odpadnika, treba nam je moralne in gmotne pomoči iz našega središča — Ljubljane, brez te bode skoraj ves naš napor brezuspešen. Ljubljana in Kranjska morati nedvomno pokazati, da čutiti z nami! Nemec mora zvedeti, da Koroški Slovenci nismo le „Bindische“, nego veja celokupnega slovenskega debela in da nismo še, kakor je naš deželni šolski nadzornik dr. Gobanz javno trdil, izročeni narodnej smrti! — Boj, v katerem vporabljamose vse svoje sile, utegne postati opasen za nas, ako ne najdemo zaslombe v srečnejšji Kranjskeji. Zato pa iz dna srca obsojamo prokleti ljubljanski prepir ob domačem ognjišču in iz dna srca pomilujemo novodobnega goriškega proroka, kateremu bi le privoščili, da bi se vsaj par let vbijal mej Koroškimi tevtoni in renegati za slovensko stvar.

Na Kranjskem in še posebej v Ljubljani z malimi izjemami ne čitajo obmejnih slovenskih listov.

In lo še nekaj. Malo pozno je sicer, vendar ne prepozno. Naš list „Mir“, za katerim stojimo vsi na Koroškem živeči Slovenci, bil je že parkrat primoran za-

vsačati napačne nazore in krive nauke ljubljanske in goriške. Moti pa se „Slovenec“ v Hoteborovem odgovoru, in njegovo predbacivanje, da se naš vodnik, pred. g. župnik G. Einspieler brati z „Narodovimi“ liberalci in da je med „Narodom“ in „Miro“ neka tajna zveza — mi le pomilujemo. „Slovenec“ je z navedenim odgovorom le pokazal, da ne pozna ne g. Einspielerja, ne „Mira“, še manj pa naših razmer.

Župnik G. Einspieler, rodoljub od nog do glave, ki vse svoje duševne in telesne moči žrtvuje cerkvi in domovini, on, katerega najstrastnejše sovražijo laži-liberalci Koroški — Nemci in slovenski renegati — ni zaslužil takega predbacivanja. Napor Einspielerjev je jasen, njemu ni treba tajnih zvez. In dokler Einspieler ostane to, kar nam je on sedaj, ne bomo dovoljevali Koroški zavedni Slovenci, da bi se v Ljubljani, ali kje drugod, z njim tako ravnalo, kakor je storil „Slovenec“ v navedenej številki. Gregor Einspieler vživa popolno naše zaupanje, on je najdelavnejši in najzaslužnejši mož na slovenskem Koroškem, vreden naslednik svojemu stricu Andreju. Nadejamo pa se tudi od njega, da sv. križa in trobojnice, pod katerima znamenjema nas vodi v srđitem boju — ne odloži nikedar, in naj mu prihajajo še tako pretiľna in sramotilna brezimna pisma — iz Ljubljane! On, ki se mora bojevati v senci bajonetov za pravično našo stvar — se tudi ljubljanskih brezimnih pretilecov ne bode vstrašil.

Istra si je sama pomogla na noge, Vi v Trstu ste isto tako osamljeni, Goričani delujejo sami za se; zakaj bi se vstrašili boja mi, dasi nas ločijo visoke Karavanke od srca narodovega? Ker se središče — Ljubljana — ne bojuje za nas, bojurno se mi za — središče!

Dobračev.

Dostavek uredništva: Komentara temu dopisu z naše strane ni treba. Postavite le mesto besede „Koroško“ samo besedo „Trst“ in opis postane verna slika tega, kar čutimo mi Tržaški Slovenci. Dopis ta ima v sebi same resnice — sicer britke resnice — a vendar le gole resnice. V posebno zadoščenju nam je, da nam je došel tak glas od odlične strani iz tužne Koroške, kajti nam se kaj rado predbaciva, da „kalimo mir“, da smo nasprotniki sv. vere — ne meneči se za naroda pravi napredek — da podiramo avtoriteto duhovščine itd. itd. Seveda: kdor se hoče osvedočiti, da so vsa ta predbacivanja gola izmišljotina, temu ni treba družega, nego da pregleda številko za številko našega lista. Uveril se bode, da smo se uprav v tem letu in pri najneugodnejših razmerah tako odločno potegnili za vero našo in katoliško duhovščino, kakor morda ne noben drug slovenski list. Da pa so gori rečena predbacivanja našla vernih poslušalcev, to je žalostno, prežalostno, ker nam priča, da se je razsodnost morala umakniti — denunciaciji. In zato nas veseli ta pojav iz Koroške, došel nam od moža, stoječega z ozirom na naš domači prepir na vzvišeno-objektivnem stališču. —

Železnica Loka-Divača.

(Govor g. državnega poslanca dr. Ferjančiča v državnem zboru dne 8. maja 1890.)

Visoka zbornica! Izročil sem v seji dne 19. aprila peticijo več kranjskih občin, da bi se dodelala državna železnica v Trst s tem, da se zgradi proga Divača-Razdrto-Loka, in danes si usojam v kratkem podpirati to peticijo. Stvar gotovo ni nova. Pečajo se z njo interesovani krogi in pokrajine že več let. V debati dne 20. oktobra 1887. leta se je jako dobro pojasnila na vse strani. Od kar se je zgradila državna železnica Hrpele-Trst, se je zanimanje za to železnico še povečalo. Ker se je stvar že toliatranski razpravljala in je zatorej izvestno že znana, hočem jo le še ob kratkem pojasniti in omejiti se na one okolnosti, ki pri tem vprašanji posebno pridejo v poštev. Gospoda moja, vsekako je čudno, da je Trst zvezan le z jedno železnico z notranjimi deželami naše države. To se nam mora zdeti tem čudnejše, če pogledamo druga primorska mesta, zlasti mesta ob Sredozemskem morji, in če se ozremo, recimo tudi le na Reko.

Južna železnica, jedina železnica, ki veže Trst z notranjimi deželami našega cesarstva, pa tudi ni kratka. Južna železnica ni imela namena, Dunaja in severnih pokrajin avstrijske države po najkrajšem potu zvezati z morjem, s Trstom. Ko so gradili južno železnico, neso toliko gledali, da bi bila kratka, temveč, da zvežejo z železnico večja mesta naše države, in je zatorej precej dolga postala.

Če hočemo varovati Trst pred konkurenco mest ob Sredozemskem morji in severnomorskih pristanišč, če hočemo doseči, da si Trst zopet pridobi ono prekmorsko trgovino, katero so mu odvzela severnonemška pristanišča — in saj je znano, da dobivamo sedaj iz Hamburga blago, katero smo poprej dobivali iz Trsta — treba, da napravimo najkrajšo zvezo avstrijskih notranjih dežel s Trstom in morjem.

Resnica je, da se z diferencialnimi tarifi okrajšajo naravne daljave, pa to sredstvo nema trajnosti, poleg tega ima še to slabo stran, da s tem, da dajo posamičnim krajem velike ugodnosti, se drugim večkrat jako škoduje.

Pa dovolite mi, da opozorim na nevarnosti, katere imamo pri sedanjih razmerah in o katerih je jako želeti, da jih odpravimo. Ves promet s Trstom se vzlic državnim železnicam vrši od Ljubljane do Divače le po tirovih južne železnice.

Ta proga je brez dvombe prištevati onim delom južne železnice, ki so izpostavljeni največi nevarnosti. Le poglejte ljubljansko barje, ki ima mehko podlago, kateri preté še povodnji. Tu morajo težki vlaki voziti s posebno opreznostjo. Vzemite ogromni, gotovo marsikomu izmej vas znani viadukt v Borovnici na konci ljubljanskega barja, objekt, ki se gotovo kaj lahko poškoduje. Če bi se ta viadukt dosti poškodal, bil bi za dolgo ves promet s Trstom ustavljen. To neugodnost so tudi mnogi videli in že so mislili železnico zgraditi drugod, ob dolgej vrsti hribov.

Nadalje poglejte le burjo, ki se posebno kaže od Postojine dalje proti Trstu.

Tu so slednje leto zameti, ki slednje leto ovirajo promet; mogoči so pa tudi slučajji, kakršni je bil v marcu 1887. leta, ko je bil Trst več dni kar odrezan od notranjih dežel naše države in odločen od vsacega prometa. Če se tudi le te okolnosti jemlje v poštev, priznati se mora, da dolgo ne smemo pustiti, da bi bil ves promet notranjih dežel naše države omejen na tirove južne železnice. Kaj bi pa še bilo ob vojnem času? Ta jedina železnica imela bi dosti posla s prevažanjem vojakov in vojnih potrebščin, ter bi se zato tej moral ustaviti ves promet. Če pomislite v kakej meri se rabi železnica ob vojni, in če še nadalje pomislite, da bi ob povečanem prometu utegnili nastopiti jedna onih nevarnosti, katere sem naslikal, priznali mi bode, da bi bila nevarnost za državo, če bi bili za take izredne razmere le tirovi južne železnice na razpolaganje.

Peticija, katero sem imel čast izročiti, meri pred vsem na to, da se zgradi državna železnica iz Loke v Divačo.

Ta proga ne bode izpostavljena onim nevarnostim, kakor je južna železnica. Držala bode po trdnih in zavarovanih tleh in bode sama na sebi krajša, kajti če je sedaj zveza iz Loke v Divačo dolga 122 kilometrov, bode potem samo 88 kilometrov. Pa ne gledé na to okrajšavo, je vsa osnova državne železnice krajša, nego južne železnice. V istini dela cesarjeviča Rudolfa železnica pri Trbiži in št. Mihelj pri Ljubnem velike ovinko, in bi bilo železi, da se ti ovinki popravijo. (Prav res! na desnici). Gledati bi se moralo, da se kje od Kranjske proge napravi zveza čez Karavanke, morda čez Ljubelj v Celovec, (Prav res! na desnici). in nadalje bi se morala napraviti zveza iz Thalheima čez Rothenmannske Ture z Rottenmannom. S temi popravili bi se proga takoj skrajšala za 150 kilometrov. Taka okrajšava bi morala imeti ugodne posledice za prevažanje in ceno blaga, zvezala bi pa tudi po najdirektnem potu z morjem avstrijske pokrajine, v katerih je najbolj razvita industrija in obrtnija, in bila bi tudi skozi Prago in z Severno Nemčijo najkrajša proga.

Vse interesevane korporacije se že več let potegujejo za to železnico. Kranjski deželni zbor je 1886. leta jednoglasno sprejel predlog, da naj se gradi železnica Loka-Divača, deželni odbori Kranjski, Isterski in Koroški izročili so jednake peticije, Tržaška, Ljubenska in Koroška trgovska zbornica so že opetovano prosile za to železnico in pred kratkim je deželno stolno mesto Celovec s trgovsko zbornico zopet izročilo peticijo, v kateri prosi, da bi se hitro zgradila ta železnica.

Opozarjam še na to, da je zlasti trgovska zbornica v Pragi se izrekla za to zvezo in naglašala željo, da bi se česke železnice kmalu zvezale z južnimi državnimi železnicami in da se opusti grajenje vsake železnice čez Ture, katera bi bila bolj na zapadu. Praška trgovska zbornica izrekla se je torej proti vsem bolj na zapadu držačim, tako imenovanim turskim železnicam.

Praška trgovska zbornica je po mnenju mojem prav storila. Železnica, ki bi držala bolj na zapadu čez Ture, bi res nekaj koristila Solnograške kronovini, a druge pokrajine avstrijske bi od nje ne imele nobene koristi. Železnica čez Ture bi ne bila družega, nego železnica za transitni promet iz Nemčije v Trst. (Prav res! na desnici). Ta železnica čez Ture bi morda najbrž držala v Beljak, od koder bi dalje šla čez Trbiž in Predil, proti morju.

Kar se tiče železnice čez Predil, se lahko reče, da so o njej akti končani. (Poslanec dr. Steinwender: Sedaj še ne!) Ne zdi se mi čudno, da je poslanec Beljalskega mesta družih mislij; lokalne koristi so, ki ga silijo, da ugovarja. Predilska železnica držala bi v vsej svoji dolžini prav ob meji državni, če se že ne ozira-

mo na to, da bi v Šoškej dolini morale se premagati velike težkoče, ker je svet za železnico jako nepripraven. (Prav res! na desnici). Ta okolnost je pa brez ozira na druge okolnosti z vojaškega stališča tako tehtna (Dobro! na desnici), da ni misliti na to železnico, kakor bi jo tudi želez prebivalstvu tega kraja.

Pa od Gorice bi se zopet pokazale težave, kajti graditi bi se morala železnica, če se hoče napraviti samostojna zveza s Trstom, z morjem, prav ob obrežji, ter bi bila izpostavljena še bolj napadom od morja. (Poslanec dr. Gregorec: Prav res!)

Kdo mi bode morda ugovarjal, da je že sedaj Trst z državno železnico zvezan z notrajimi deželami države in sicer s péažno pogodbo z dne 7. junija 1887, ki se je sklenila z južno železnico za progo Ljubljana-Divača. Res je, da se tovari, pa tudi le ti, čez to progo dalje in v nasprotni meri prevažajo.

Toda za vse, kar ima ostati na tej progi, ne veljajo ugodnosti péažne pogodbe in izvzeti sta tudi končni postaji Ljubljana in Divača.

Pri tej péažnej pogodbi pa ostanejo vse neugodne razmere, katere sem poprej označil, vse nevarnosti, katere sem omenil. Ostane še vedno ona neugodnost, da ta železnica drži čez barje, ostane še nevarnost, da bode burja, ki razsaja po Krasu, ovirala promet ali pa še ustavila zlasti ob nenormalnem času ob vojni, vožajo na tirovih južne železnice, ki presredujejo tudi promet državne železnice.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

O državnozborni seji dne 10. maja nam je še pridodati, da je ob tej priliki poslanec Burgstaller stavil resolucijo, tikajočo se vravnjanja stališča gozdarskih tehnikov, službujočih pri političnih uradih. Češko-nemški poslanec Kindermann je tožil, da kmetijske šole v njegova volilnem okraju dobivajo le malo podpore. Minister naj ne misli, da je ljubi Bog nemške davkoplačevalce samo zato na svet postavil, da plačujejo davke in da more minister prijetno in neskrbno živeti. Preidši na češko-nemško spravo pravi govornik, da je ista čisto odveč, ako ne bodo na zahteve Nemcev bolj ozirjemali, nego do sedaj. Dokler sede taki gospodje na ministerskih sedežih, je sprava brezmišle.

V seji dne 12. maja obravnavali so ob proračunu justičnega ministertva in sicer je bila točka „centralno vodstvo“ na dnevnem redu. Prvi je prišel k besedi češki posl. Zucker ter branil novi načrt kazenske postave. Govorec o češko-nemški spravi rekel je, da se je ta sprava sklenila v prvi vrsti v ta namen, da Nemci zopet vstopijo v Češki deželni zbor in ne izstopijo iz državnega zbora. V spravnem zapisniku ni niti besedice, po kateri bi se moglo soditi, da se Čehi odpovejo svojemu državnemu pravu in isto tako ni besedice, katera bi govorila o zahtevi levice, da bi se zopet uvelo nemško-liberalno gospodstvo. Govornik je na široko govoril o Dunajskih punkcijah ter je zagovarjal tako proti Mladočehom, kakor proti nemškim nacionalcem. Dr. Zucker je zavrnil: Pomračilo se je sicer mej justičnim ministrom in češkim narodom, ali upam, da bode gospod minister, vzlic njega nemške narodnosti, vsestranski pričešen narodu češkemu, da bode ozir jemal na narodna čutstva in da ne bode žalil teh čutstev. Posl. Jacques meni, da bi bil zdaj, ko so se nasprotstva mej strankami nekoliko ugledila, pravi čas za to, da se vresniči novi načrt kazenskega zakona. Minister grof Schönborn je v dolgemu govoru odgovarjal dr. Zuckeru in pred vsem opravi-

čeval svoje postopanje pri razpisu mest sodnih uradnikov. Konec govora je apeloval na patrijotizem obeh narodov na Češkem, da se sprava dožene. V imenu nemških liberalcev je baron Scharschmidt zagovarjal češko-nemško spravo in jo tolmačil z nemškega stališča. On v jezikovnem vprašanji spravo ravno nasprotno tolmači, nego jo Zucker. Poslanec Vošnjak se je v tej seji pritoževal, da se slovenski element prezira pri nameščenju sodnikov na južnem Štajarskem, da se grade prelepe kaznilnice in je priporočal osnovo kazenskih kolonij na Dalmatinskih otocih. Generalni govornik grof Pininski je pa zopet priporočal, da se kmalu reši nov kazenski zakon, ki ima posebno to prednost, da strogo loči politične in navadne zločine.

Pri točki „najvišji sodni dvor“ tožil je posl. Vašaty, da se Čehu. išočemu svoje pravo, slabejše godi, nego v inozemstvu; kajti v Draždanih, Berlinu in Parizu privoščijo mu tolmača — v Avstriji, domovini svojej, pa mora podpisavati nemške zapisnike. Odnosaji v Moravskej in na Šlezkem so taki, kakor so bili pod absolutizmom. Govornik zahteva osnovo posebne češkega senata pri najvišjem sodnem dvoru in pobija naredbe ministerske z dne 3. februarja t. l., katere so povzročile pravo revolucijo v postavodaji, ker izvajajo pravne punkcije, predno jih je odobril deželni zbor. Govornik vpraša: ako nalaga že to premirje — kakor imenujejo češko-nemško spravo — tolika bremena češkemu narodu, koliko bode pa stal definitivni mir?! Vašaty očita dr. Riegru, da je zvodil narod češki na kriva pota. Rieger in njega prijatelji naj položijo svoje mandate. Posl. Zuckeru bode povedano, da je se denšnjim njegovim govorom spravo pokopal. Govornik je konečno še enkrat zahteval, da se najvišji sodni dvor organizuje „po postavi“, in je zaklical, da je treba, da država dožene spravo s tem narodom.

V seji dne 13. maja govoril je justični minister grof Schönborn. Odgovarjal je najprvo posl. Vošnjaku radi „neprijetne diference“, nastale mej tim poslanecem in celjskega okrožnega sodišča predsednikom, ter povedal, da v tem trenutku ne more storiti definitivne in avtoritativne izjave. Minister priznava, da ni prav, ako predsednik sodišča pri obravnavi polemizuje proti tretjim osobam, in da govori o stvarih, katere neso v neposrednej zvezi z obravnavo; sicer pa želi, da se čuva v tej zbornici integriteta sodnega stanu. Potem je odgovarjal minister poslancu Vašatyju. Dvomi sicer na potrebi, da se odgovarja tega poslanca govoru; videč, kako ta poslanec postopa se svojimi lastnimi rojaki, bilo bi abotno, ako bi pričakovali, da bode z njim, ministrom, lepše postopal. Grof Schönborn je zaklical: „Nezaslišano je, ako se trdi o možu, kateri deluje že 50 let za korist naroda svojega in ki je dosegel za rod ta vspehov, katerim skoro da ni vzgleda — ako se trdi o dru. Riegru, da je pri spravnjej konferenciji ravnal frivolno. To je mož, kateri v vsem svojem življenju ni poznal družega cilja, nego koristiti narodu svojemu in povzdigniti narodnost svojo“. Vse to, kar trdijo Mladočehi o češko-nemški spravi je le pravljica za politične otroke. Priznava, da imajo Mladočehi pravico brigati se razvoj stvari na Češkem, a želim bi, da to store mirnejšim načinom. Minister opovrača zatožbe posl. Vašatyja glede uporabe jezikov pri najvišjem sodnem dvoru in pri družih sodiščih in se sklicuje na neko naredbo, izdano leta 1882. na predsedništvo višjega dež. sodišča v Gradcu. Minister je konečno obljubil odpomoči, ako se je res kje nepostavno ravnalo.

Posl. Vitezić ugovarja, da bi se na otoku Krku osnovala kolonija kaznjencev in izjavi, da bodo tamošnji prebivalci proti tej nameri uporabili vsa postavna sredstva.

Pri večernej seji istega dne rekel je posl. Russ, da vlada ne postopa tako odločno proti avstro-ogrskemu Lloydju, kakor bi bilo železi. Govornik primerja

razmere te družbe z onimi severo-nemškega Lloydja. Dasi reprezentujejo subvencije našemu Lloydju 15 do 16 milijonov kapitalne sile, vendar je vpliv države glede te družbe jednak ničli. Govornik želi, da se pospeši vpliv države. Oni dve mesti v upravnem svetu ne pomenijo nič za državo in so le gole sinekure. Država pa ima pravico vplivati na delovanje Lloydja; in ne bi kazalo zapustiti te družbe, ampak jo podpirati. Minister za trgovino Marquis Baquhem odgovarja, da je revizija avstro-ogrskoga Lloydja v tesnej zvezi s tarifi, glede katerih so sedaj obravnavanja mej obema vladama. Ker so razmere pri Lloydju res nepovoljne, mora se vsakako na to misliti, kolika pomoč je potrebna družbi, da bode mogla vršiti svojo nalogo. Vlada ni nasprotna reviziji skupne pogodbe.

Seja 14. t. m. bila je velike važnosti, da, epohalna za obstoj sedanjega ministertva. Na dnevnem redu je bilo za trenutek najbolj pereče vprašanje: Galicijska zemljišna odveza. Tej predlogi so hudo nasprotovali tudi nemški konservativci, dasi se ne sme govoriti o tako velikanskem darilu Galiciji, kar smo že ob svojem času pojasnili. Ali nemško-liberalna stranka je znala uporabiti neljubo to zadevo ter prav pridno ščuvala nemške volilce proti konservativnim poslancem; naravno je torej, da se ti-le poslednji boje za svoje mandate. In tako je nastala radi te zadeve kriza v državnozborni večini. Debata je bila kaj huda. Posl. Knotz je podpredsednik Chlumecy odtegnil besedo. Ta poslanec je mej drugimi izrekel znamenite besede: Nemci žele biti sami gospodje v svojej deželi in nočejo, da bi na njihovo avtonomijo uplivali Poljaki. Oni (Nemci) privoščijo Poljakom popolno samostalnost in žele, da se ti-le čisto ločijo od države, da bodo vsaj Nemci imeli zopet večino v tej državi. Le za to ceno bi govornikova stranka glasovala za to predlogo. Znani rogovilež Lienbacher je govoril za predlog manjšine, da se namreč zadeva ta izroči državnemu sodišču. Pri glasovanju vzprejel se je predlog večine z 159 proti 139 glasom.

Vnanje države.

Italijanskej zbornici predložila je vlada predlogo glede premembe dosedanje volilne postave. Vladni organi sicer zagovarjajo to predlogo, toda obeti utis, katerega je napravila, ni kaj ugoden. Celozmerna „Opinione“ ima hude pomislje proti njej. Osobito nasprotujejo onemu §., kateri določuje, da tudi oni, ki je bil obsojen radi kacega prestopka, a vsled tega ne izgubi volilne pravice, vendar ne sme biti voljen, dokler ne dostane naložene mu kazni.

Glavni zbor „Slovanske čitalnice“

dne 10. maja 1890.

(Konec.)

Blagajnik g. Hinko Viličić poroča o finančnem stanju. Iz njegovega poročila posnamemo, da je imelo društvo dohodkov 2325 gl. 99 kr.; stroškov 1963 gl. 50; prebitka 362 gl. 49 kr.

Prihodnje leto utegnejo se finančne razmere še ugodnejše razviti.

Poročilo potrdi se z odobravanjem.

Pregledovalci družtvenih računov našli so vse v popolnem redu.

Pridejo na vrsto nekatere interpelacije in želje, o katerih se ne razpravlja dalje, ker spadajo v administrativno novega odbora.

Vrši se volitev novega odbora. Po kratkem presledku poročajo skrutinatorji, da je bilo oddanih 30 glasovnic. Izvoljeni so naslednji gospodje: Truden Anton, predsednik; Abram Ivan, Macher Ivan, Mankoč Ivan, Pollich Mate, dr. Rybař Otakar, dr. Truden Mihael, Viličić Hinko in Vučković odborniki; dr. Mandić Fran, Farlani Ljudevit in Kavčić Josip namestniki.

Predsednik predlaga za pregledovalce društvenih računov gg. Stepančiča Gracijana, Stravsca Josipa in Paternostra Dragotina. Izvolijo se z vsklikom.

Novoizvoljeni predsednik g. Anton Truden naznanja, da sprejme predsedništvo, omenja s toplimi besedami zasluge odstopajočega predsednika g. Polliča, kateri je bil celo vrsto let predsednik „Slovenske čitalnice“. V vsej dobi svojega predsedništva skrbel je vestno in deloval neumorno za napredek društva. Gospod Pollich nam je pravi vzgled vzvišenega rodoljubja. Cvetiči napredek je društvu za bodočnost osiguran, ako bodo gospodje člani zvesto posnemali ta vzgled. Za to pa prosimo novi predsednik, da ga društveniki pri vsakej priliki podpirajo v njega delovanju.

Gospod Pollich pozdravi srčno novega predsednika, omenjajoč njegovo dolgoletno delovanje v odboru in zaključil glavni zbor.

Kako se je odbor konstituiral, povedali smo v zadnji številki.

Domače vesti.

Cesarski dar. Nj. Veličanstvo je podarilo cerkveni upravi v Ricmanjih svoto 100 gl. za popravo te cerkve.

Za družbo sv. Cirila in Metoda v Trstu nabrala je vesela družba v Sezani dne 15. t. m. 7 gl. 15 kr. — Pri polnjenju vina v Avberu 1 gl. 80 kr. — Terno v kavarni Specchi 3 gl. — Gosp. Muki je daroval 5. gl. — Pri shodu v hotelu „Europa“ dne 11. t. m. 3 gl. 70 kr.

Zares čudno. Nedavno smo javili, da bode vsake srede in sobote ob 8. uri zjutraj v župnej cerkvi pri sv. Jakobu sv. maša za otročiče iz zavodov družbe sv. Cirila in Metoda. Vodstvo šole je prosilo dovoljenja, da bi otročiči pri maši slovenski peli. Župni urad je pa odbil to prošnjo, češ, da ne dovoli, da bi se uvele novotarije in zlorabe in da noče družih neprikladnosti. Otroci naj le molijo iz knjižic. — Ta odlok nam na nedvomen način osvetljuje duh, ki prošnja nazore župnijskega urada pri sv. Jakobu.

Svoji k svojim! To lepo geslo kličemo v spomin vsim obrtnikom in poljedelcem slovenskim, ki potrebujejo raznih strojev ter jim svetujemo, naj se služijo pri trgovske tvrdki Schivitz & Comp. v Trstu, katere lastnik je v našem mestu dobro znani rodoljub slovenski, inženir gosp. Mat. Val. Živic. Solidnost te firme poznana je ne samo v Trstu, ampak tudi daleč okrog; kedor se je enkrat poslužil pri njej, obrnil se je tudi v drugič na njo, kajti v zalogi ima samo najboljše blago.

Schivitz & Comp. dobivajo stroje, s katerimi trgujejo, iz prvih tovarov avstrijskih, nemških, francoskih, angleških, tudi ameriških in družih ter si prizadevajo svojim naročnikom najboljše postreči.

Pečajo se zdaj tudi s prodajo škropilnic proti strupeni rosi ali peronospori, katerih pošiljajo na blizo in daleč na stotine. Njih škropilnice so mej vsemi enakimi stroji najbolj praktične, najbolj preproste a tudi najtrdnjše in najcenejše, pošiljajo je vsakemu carine proste.

Štejemo si v dolžnost obrniti pozornost slovenskega občinstva na to našo slovensko firmo v Trstu ter jo najtopleje priporočamo vsem poljedelcem in obrtnikom slovenskim, prepričani, da jim naš rojak in rodoljub bolje postreže, nego kateri koli tujec, katerim se naši ljudje na svojo škodo le preradi zaupajo. Pustimo tujce in kupujmo rajše pri svojih ljudeh, česar nam treba.

Nedeljski počitek. Nekateri prodajalničarji v Trstu sklenili so imeti ob nedeljah svoje prodajalnice zaprte. Temu sklepu so dosedaj pritegnili steklarji in papirničarji, začeni predminolo nedeljo. Tudi trgovski pomočniki v prodajalnicah jedil in kolonijalnega blaga sklenili so zahtevati od svojih gospodarjev ob delalnikih deseturno delo; štacune z jedili naj bi pa ob

nedeljah bile odprte samo do 3 ure pop. Nekateri trgovci se temu privoljenju ustavljajo vendar pa se bodo polagoma morali udati, sicer bodo nastopili dogodki, ki so se dogajali pred Reisovo prodajalnico na korzi in nedavno pred prodajalnico papirja v ulici sv. Sebastijana. Polagoma se tedaj uvaja nedeljski počitek, kar je za ubožni delalski stan jako želeli. Prepričani smo, da se zahteve te povsem opravičene in prosimo naše kroge, da jih po moči podpirajo.

Iz državnega zbora. V seji dne 14. t. m. vzprejel je državni zbor one premembe pri noveli o hišnem davku, katere je sklenila gosposka zbornica.

Mestne volitve v Gorici. Tudi v drugem razredu zmagala je patrijotička konservativna stranka. Voljeni so po vročem volilnem boju: deželni glavar grof Coronini s 504, stotnik Jacobi s 301, deželnega sodišča svetnik Budau s 306 in gimnazijalni profesor Culot z 317 glasovi. Da si si od teh mož Slovenci ne obetamo bogastva kaj, vendar se pristržno radujemo na tem uspehu. Prva in glavna stvar je, da se enkrat zruši neomejeno gospodarstvo one brutalne, radikalno-italijanske, irredenti služee stranke, katera je očitno delovala na razpad države naše. Že obstanek take stranke sam na sebi bil je za državo našo sramotilen, ker je vsestranski škodoval avtoriteti avstrijske vlade. Odnosaji v Gorici so torej obračajo na bolje — to pa nam jasno priča, kolike važnosti da je okolnost: kdo in kakov da je politični šef v kakem mestu. Ne bi se mogla znabiti morala iz teh dogodkov uporabiti tudi za Tržaške razmere? — Pri sklepu lista dobili smo poročilo, da je tudi v I. razredu prodril kandidat konservativne stranke g. Ciril Bortolotti.

Ljudske knjižnice v tržaški okolici. Nedavno smo govorili o potrebi posojilnih ljudskih knjižnic v tržaški okolici; povračamo se na isti predmet videč zanimanje, ki se je v tem smislu vzbudilo in uvažujoč veliko potrebo enacih knjižnic. Lepa, koristno-zabavna knjiga je človeku najboljši prijatelj. Slavni poljudni pisatelj Smiles, ki je vse svoje življenje sprovel v pisanju koristnih in podučnih knjig, koje se še dandanes s zanimanjem čitajo, — trdil je o knjigah: „Dobra knjiga more biti najboljši in najzvestejši prijatelj človeku. Knjiga je danes taka, kakoršna je bila od svojega obstoja sem ter se nikdar ne spremeni. Najpotrpežljivejši in najdražji izmed prijateljev; ne obrne nam hrbta v nezgodah in žalosti; sprejema nas vedno z enako uljudnostjo in milobo ter nas zabava in podučuje v mladosti, teši in tolaži v starosti“. — Dobra knjiga je res zlata vredna, zaradi česar bi radi videli, da se v našem ljudstvu obudi zanimanje do čitanja dobrih knjig. Da jih pa bodo s lahkotjo in pridom čitali, treba, da so knjige pisane v njim umljivem jeziku. Kateri jezik je priprostemu okoličanu bolj umljiv nego njega materina govornica, slovenski jezik? In uprav ta jezik se na okoličanskih šolah očitno zanemarja. Osobito na ljudskih šolah v spodnji okolici se slovenski otroci premalo učé materinemu jeziku, pač pa se dolga leta mučijo s podukom laščine. Dogaja se, da otrok, ki je štiri ali pet let hlače trgal po klopeh enake okoličanske šole, po preteku te dolge dobe, končavši šolo in začeni kako obrt, komaj za silo bere slovensko. Ni čuda, da kmalu pozabi še ono malo, kar se je v šoli naučil, a ko se v čitanju ne vadi. Treba mu je ponuditi prilike k čitanju, podati mu moramo v roke knjigo in časnik, naj ga učita in spodbujeta k daljnem učenju in urjenju v svojem jeziku; ponuditi mu moramo knjigo, koje si sam, bodisi iz ubožnosti, bodisi iz nezavednosti, ne more ali noče preskrbeti, ter v njem vzbuditi željo do branja, veselje in zanimanje do prave lepote in duševnih koristi. Ako smo pri njem to dosegli, če mu je postala knjiga draga prijateljica, ni

se nam več bati, da bode isti narod propal, temveč nadejati se nam je najboljšega in trdnega napredka. Zategadelj si ne moremo kaj, da ne bi tudi o tej priliki opozorili slovanske rodoljube na živo potrebo slovenskih posojilnih knjižnic ali bibliotek v tržaški okolici. V mestu imajo podporna društva in čitalnica bogate knjižnice, iz katerih si udje morejo izposojati raznih knjig; enako bi bilo koristno, da osnujejo enake knjižnice vsa okoličanska društva. Ne smelo bi v nobenej okoličanske vasi manjkati narodnega hrama, v katerem bi naši sorojaki zahajali čitat in izposojati si knjig. Začetek sta že storila vrla okoličanska pevška društva, barkovljanska „Adrija“ in rojanska „Zarja“ ter sti jeli nabirati raznih knjig. Ker pa obe ti društvi iz svojih skromnih dohodkov ne morete nositi velicnih stroškov, katere bi stal nakup potrebnih knjig, obračati se do požrtvovalnih rodoljubov, da jima v tem oziru pomagajo oživotvoriti prekoristno misel. Brez dvojbe imajo nekateri naši prijatelji in bralci mej svojimi zbirkami knjig, tudi več poljudnih in zabavnih, kojih se lahko rešijo, podarivši jih omenjenima društvoma. Ker je snovanje ljudskih bibliotek in pridno čitanje slovenskih knjig takorekoč pogoj, od katerega odvisi obstoj in napredek jako izpostavljenega slovanskega življa ob Adriji, polagamo slovenskim rodoljubom na srce, da v to pomagajo; ostalim pevskim društvom v okolici pa priporočamo, da posnemajo „Adrijo“ in „Zarjo“. Principiis obsta, sero medicina nihil paratur... opirajmo se začetkom, sicer bode naša pomoč prepoznana. — c.

Občni zbor avst.-ogr. Lloydja bil je v sredo popoldne. Zborovanju je predsedoval baron Morpurgo; zastopanih je bilo 9826 delnic in 1961 glasov. Iz blagajniškega poročila povzemamo, da je stanje tega važnega parobrodarskega društva v minolem letu jako shujšalo. Letos se ne morejo zateči niti k rezervnemu zalogu, kojega ni več. Čistega dohodka je bilo gl. 899.953.80 nasproti kateremu stojé zahteve prebitkov utemeljenih v pravilih, za dotacijo zavarovalnih zalogov in za penzije, v skupnem znesku gl. 1.591.854.70, radi česar ima društvo letos 691.900.90 primanjkljaja, koji se skrči na 441.868.07, ako se v pokritje vporabi še ostali rezervni fond. Najbolj je škodilo slabemu gnotnemu uspehu povišanje cen premogu, za katerega je društvena uprava izdala 196.160 gl. več nego l. 1888, za popravljanje parobrodov se je izdalo 173.299 gl. več nego prejšnje leto, tudi znižanje ažije (doklade) na zlato prouzročilo je društvo 76.049 gl. škode. Trgovinsko ministerstvo je Lloydju dovolilo, da sezida na lastne stroške in riziko pet skladišč na pomolu št. 3 v novej luki ter v ta namen sklene zajem 1 milijon gl., ponudivši kot hipotekarsko gotovino ista skladišča. Minolo leto je društvena uprava prosila obe vladi, naj bi jej pomagale ter zopet oživele to važno podjetje. Delničar Vivante govori o slabem društvem položaju, kateri zahteva urne pomoči; izreka, da si večji del delničarjev pridržuje pravico sklicati izvenreden občen zbor, na katerem se bodo posvetovali gledé daljnega postopanja, ako dogovori z vlado ne dosežejo pravega uspeha. Delničar Walthier iz Budimšte se strinja z Vivantejem rekoč, da v Cislitaviji dolžé Lloyd, da postopa v preveč italijanskem duhu, na Ogerskem ga pa dolžé, da se vede premalo ogerski. Ako vlada ne bode pospešila svoje pomoči, društvo razpade; ogerski minister ni po njegovem menenju nasprotnik Lloydju. Račun za l. 1889 se na to sprejme ter dovoli zajem 1 milijona gl. za zgradbo skladišč v novej luki. — Kakor je iz tega razvidno, stanje Lloydovo je jako shujšalo in bati se je razpada, ako mu ne pride vlada na pomoč. Povišanju vladine podpore najbolj nasprotuje Ogri, ki o njem nikakor nočejo čuti. Tudi ni misliti, da bi tostranka vlada vzela druž-

tvo v svojo oskrb, dokler še nema tesnih železniških zvez s Trstom. Uzrok propadanju Lloydja je brez dvojbe slaba uprava sama; ako povemo, da ima društven predsednik in milijonar Morpurgo trikrat večjo plačo, nego vsak avstrijski minister, čigar odgovornost in položaj sta mnoga večja; da se nekatere osebe pri Lloydovem podjetju masté z visokimi plačami, ne da bi imele posebno važnih opravil, — povedali smo tudi, kje tiči uzrok propadanju. Ogri v povišanje podpore gotovo ne privole, kajti za svoje potrebe imajo društvo „Adrio“ v Reki, posebne trgovinske zveze z vstokom pa nemajo.

Kmetijsko in gozdarsko razstavo so otvorili na Dunaju dne 14. t. m. Protoktor razstavi je cesar sam. Pri otvorjenju je bilo navzočih več nadvojvodov in visoke aristokracije. Na pozdrav predsednika odgovorilo je Njeg. Veličanstvo: Z veseljem vzprejel sem kmetijsko in gozdarsko razstavo v svoje varstvo. Prepričan sem, da bode razstava donesla dokaz o velikem napredku zadnjega desetletja v poljedelstvu. Vspeh Vaš naj bo v vzpodbujbo za delovanje v bodočnosti. Izrekajoč to željo, otvorim razstavo.

Italijanski finančni minister začel je „šparati“. V budget za l. 1890/91 postavil je te le odbitke: 10 milijonov menj za vojaške potrebe, 5 milijonov manj v proračunu za mornarico in 2.5 milijona pri proračunu za javna dela, v kupe 17½ milijonov prihranjenih. Slabo znamenje za državo, ki se zateka k enacim pomočkom v sedanjih „oboroženih časih“!

Izpred sodišča. 21letnemu ključničarskemu pomočniku Karlu Tončiču se je bilo prigodilo — ti ljubi Bog, kolikim se je že to prigodilo! — da ni imel beliča v žepu. Takov, po samej temoti napolnjen žep pa kaj slabo vpliva na dušno razpoloženje človeka. Tako je bilo tudi pri našem Tončiču. Toda mladič je energičen in hotel je odpomoči temu zlu: sklenil je iti po denar tja — povsem naravno — kjer je. In denar je bil tam v nekem kovčegu njegove lastne ljubice Josipine Caputto. Pot do ljubičinega stanovanja bila mu je dobro znana — komu ni znana pot do lastne ljubice?! Šel je torej in vzel tistih 20 gl., shranjenih tam v kovčegu. V sosednji sobi baveča se Josipina čula je ropot in tekla je hitro na ulico po redarja. Redar je prihitel — toda o tatovu ni bilo ni duha, ni sluha. Na to opozori bistroumna Josipina redarja na kamin, zaprt z dvojnimi vrati. Oprejo ta vrata — in kdo se prikaže na svitlo? — nje lastni ljubček, v rli naš Tončič. Josipina pa ne pozna usmiljenja niti do svojega lastnega ljubčeka in moral je — vzlic vsim ponižnim prošnjam — v lukno. Dne 14. t. m. obsodili so ga na 6 mesecev ječe. Kakor se vidi, so take ekspedicije nevarne, če tudi veljajo ljubičinemu kovčegu.

Bratje „Sokoli“!

Danes zvečer ob 9. uri je glavni zbor v dvorani hotela „Evropa“. Vabite se, da se tega zbora mnogoštevilno vdeležite. Na zdar!

ODBOR.

Tržno poročilo.

Cene so razurno, kakor se prodaje na debelo blago za gotov denar).

	Cena od for. do for.
Kava Mocca	100 K. 132.— 134.—
Rio biser jako fina	— — — —
Java	126.— 127.—
Santos fina	113.— 113.—
„ srednja	107.— 108.—
Guatemala	115.— 117.—
Portorico	133.— 135.—
San Jago de Cuba	116.— 137.—
Ceylon plant. fina	132.— 135.—
Java Malang, zelena	118.— 120.—
Campinas	— — — —
Rio oprana	— — — —
„ fina	112.— 113.—
„ srednja	106.— 108.—
Cassia-lignea v zabojih	29.50 30.—
Macisov cvet	390.— 400.—
Inger Bengal	22.— 23.—
Papar Singapore	66.— 67.—
Penang	54.— 55.—
Batavia	55.— 56.—
Piment Jamaika	39.— 40.—
Petrolej ruski v sodih	100 K. 7.75 — —
„ v zabojih	9.— — —
Ulje bombažno amerik.	32.— 34.—
Leece jedilno j.f.gar.	41.— 42.—
dalmat. s certifikat.	44.— 45.—
namizno M.S.A.j.f.gar.	53.— 54.—
Aix Vierge	64.— 66.—
„ fino	60.— 62.—

Rošči pulješki	7.50	—
dalmat. s cert.	—	—
Smokve pulješke v sodih	12.25	12.50
v venicah	4.—	4.50
Limon Mesina	zaboj	4.— 4.50
Pomerance sicilijanske	4.25	4.50
Mandilji Bari La.	100 K.	100.— 102.—
dalm. La. s cert.	—	—
Pignelli	69.—	71.—
Riz italij. najfiniji	18.50	19.—
srednji	17.—	17.50
Rangoon extra	15.25	15.50
La.	14.25	14.50
IIa	12.—	—
Sultanine dobre vrsti	38.—	40.—
Suho grozdje (opaša)	24.—	25.—
Citebe	22.—	23.—
Slaniki Yarmouth	sod	—
Polenovke srednje velikosti	33.—	—
velike	—	—
Sladkor centrifug. v vrečah	100 K.	31.50 —
certifikat.	—	—
Fašol Coks	10.75	—
Maadloni	8.25	—
svetlorudeči	8.50	—
temnorudeči	8.25	—
bohinski	9.—	—
kanarček	9.—	—
beli, veliki	9.50	—
zeleni, dolgi	7.—	—
okrogli	6.25	—
mešani, stajerski	6.—	—
Maslo	94.—	96.—
Seno konjsko	2.—	3.00
volovsko	2.10	3.30
Slama	3.—	3.80

(Rudeči križ)

Deželno patriotično podp. društvo
za Trst in Istro

P. n. gospodje udje tega društva po-
vabijo se na

XI. redni glavni zbor,

kateri bo v ponedeljek dne 19. t. m.
ob 11. uri popoldne v manjši dvorani
borzne hiše, katere uporaba je blagovoljno
dovoljena.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju in račun za leto 1889.
2. Naznanilo komisije za pregledanje.
3. Volitev komisije za pregledanje v letu 1890; po § 19. družt. pravil.

Javna zahvala.

Akad. društvo „Slovenja“ na Dunaji
šteje si v svojo najprijetnejše dolžnost, da
se najiskreneje zahvali vsem poštovanim
gospodom podpornim članom, ki so nam
poklonili v družtvene namene znatno gmotno
podporo: imenoma v. gg. državni poslanci,
ekscelencija grof Hohenwart 10 gl. — pre-
zvizišeni knez Windischgrätz 5 gl. — ekscel-
encija baron Schwegel 5 gl. — visokorodni
gosp. baron Gödel-Lanoy 5 gl. — deželni
glavar kranjski dr. Poklukar 5 gl. — vitez
dr. Tonkli 5 gl. — dr. Ferjančič 5 gl. —
J. Hren 5 gl. — K. Klun 5 gl. — nadalje
g. inženier Tomšič 5 gl. — Pri Erjavčevij
slavnosti blagovolili so kot podporniki da-
rovati: v. gg. državni poslanci dr. Fer-
jančič 5 gl. — dr. Gregorec 5 gl. — in
M. Vošnjak 5 gl.

Osobito zahvaljuje se društvo v. g.
drž. posl. Hrenu, ki je blagovolil doneske
nabrati in jih društvu izročiti.

Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji.

Za odbor:

Karl Zakrajšek,
t.č. predsednik.

Vekoslav Kokalj,
t.č. tajnik.

Poslano.

Kwizde fluid proti kostobolu,
staro, izkušeno domače sredstvo
proti kostobolu in revmatizmu.

Cena av. vr. gold. 1.— Pristen le z
zgorjo varnostno znamko. Dobiva se po vseh
lekarnah; pošilja po pošti vsak dan glavno
skladišče: Kreisapothek Kornhubg Dolnja
Avstrija. (1)

Oglas.

Županstvo v Dekani razpisuje službo
občinskega tajnika

z dnem 19. julija t. l. z letno plačo 400 gl.
koti se bodo plačevali v anticipantnih
mesečnih obrokih, in prostim stanovanjem.
Prosilci morajo biti sposobni sloven-
skega, italijanskega in nemškega
jezika.

Prošnje naj se vložijo pri podpisane-
mu županstvu dne 1. junija 1890.

Županstvo Dekani
dne 1. maja 1890.

Nadžupan: Josip Mahnič.

Podpisani imajo v svoji zalogi v Trstu
ulica Zonta št. 5 vsakovrstne stroje za
kmetijstvo in vsako drugo rabo. Posebno
priporočajo sesalke (pompe) za vodnjake
in cevi, mlatilnice in čistilnice za žito,
mrtilnice za koruzo, stiskalnice (preše) in
masticilnice za grozdje itd.

Prodajajo izvrstno domače in vnanje
blago po nizkih cenah ter je razpošiljajo
carine prosto, tako da ni naše blago s
carino vred prav nič dražje, kakor drugod.

Skrbeli bodo, da jim ne zmanjka
škopilnic Candeo proti peronospori, ka-
terim vsi poljedelci dajejo prednost pred
drugimi, da bodo mogli vsem naročbam
točno ustreči.

17—1 Schivitz & Comp.

Spomladansko zdravljenje.

Čaj „Tisoč cvetlic“ (Milleflori).

Cisti kri. Izvrstno sredstvo, ako peče v želodcu,
kakor tudi proti zabasanju in hemoroidom. En
zavitek, zadosten za zdravljenje stane 50 kr. in
se dobi v odlikovani lekarni Praxmarer „Al due
Mori“ Piazza Grande. 8—10

Najboljša 14—40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah

tovarna finega sukna

Sigel-Imhof

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško
obleko zadosti je 1 odrezek v dolgi-
nosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli

1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:

— gl. 1.80 iz navadne

— gl. 2.75 iz fine

— gl. 10.50 iz jako fine

— gl. 12.40 iz najfinjše

Nadalje so v največji izbiri: s svilo pretkana
grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden
za lovce in turiste, peruvienne in tosking
za salonske obleke, prepisana sukna za gg.
uradnike, blago iz sukancea za moške in
dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-
blaga itd. — Za dobro blago, natančno
odgovarjajočo in točno dopolnjivo se jamči.
Uzorcji zastoj i franko.

Znaten postranski zaslužek,

ki se vedno večja in ki dolgo let traja, morejo
si pridobiti pripravne in zanesljive osebe (odslu-
ženi žandarji imajo prednost), katere so v vednej
dotiki z občinstvom. — Vprašanja je pošiljati:
„G. S. 1890“ Graz, postlagernd. 5—25

Riccardo Dinelli

Via S. Lazzaro št. 15, Trst.

Zaloga alabastra vsake kvalitete
in oblike.

Tovarna za gips

različnih vrst na drobno in debelo.
Izdeluje kipe iz gipsa po nizkih
cenah. 16—44

Suknene stvari

razašilje za gotovo ili pouzjetjem za jako
jeftine cene i samo dobre vrsti

3.10 m za 1 odielo samo	for. 3.30
3.10 " " " " "	" 4.60
3.10 " " " " "	" 6.80
3.10 " " " fino	" 12.—
3.10 " " " vrlo fino	" 15.—
2.10 " " " za kaput fino	" 6.—
2.10 " " " vrlo fino	" 9.—
1.00 " darovae	for. 2.20—3.20
6.30 " kamgarn za prati	for. 2.80

Tvornica i skladišče sukna

E. Flusser u Brnu

Dominikanski trg 8.

Uzorcji badava i franko.

14—20—15

Odlikovan na svetovnej Fariškej razstavi 1889.

Mobilje

prve vrste, dovršene po najnovejših Du-
najskih modelih v vsakem zlogu, po niz-
kih cenah in prieti garanciji

IGNACIJ KRON podružnica v Trstu

Via del Teatro N. 3 (Tergesteo)

3—5 Katalogi na zahtevanje gratis .

— Pošilja se colnine prosto —

Prva Brnska firma za razpošiljanje manufakturnega blaga

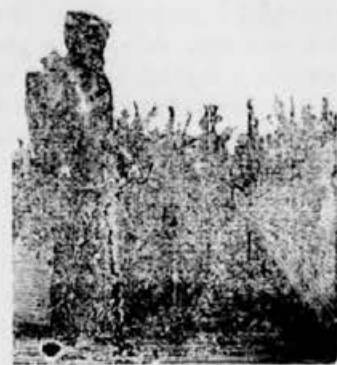
Bernhard Ticho — Brno

9—20

Krautmarkt št. 18, — razpošilja po poštnem povzetju.

<p>RAJE CREPE čista volna, dvojna širokost 10 metrov gl. 5.</p>	<p>ŠIFON 1 kom. 30 vatlov I. vrste g. 5.50 najboljše kakovosti g. 6.50</p>	<p>Zastor od jute turški vzorec, kompletni zastor gl. 2.30</p>
<p>NOUVEAUTÉS snovij za ženske obleke: z modnimi ertami in carreaux, dvojna širokost, 10 m. gl. 8</p>	<p>KANEVAS 1 k. 30 vatlov lila gl. 1.80, 1 k. 30 vatlov rudeč gl. 5.20 Kane- vas iz niti 1 k 30 vatlov lila in rudeč gl. 6.—</p>	<p>Holandske dolge preproge (o- stanki) 10—12 met. dolge 1 o- stanek gl. 3.60</p>
<p>PISANO praktična snov za hišne obleke 10 metrov gl. 1.</p>	<p>RAJE-RIPS v vseh barvah, 10 m. gl. 3.50</p>	<p>Najnovejši francoski voili, kise morejo prati, krasnih načrtov, 10 metrov gl. 3.50</p>
<p>Gladkobarvena moderna snov v vseh novih barvah dvojna širokost 10 met. gl. 5.—</p>	<p>OKSFORD ki se more prati, dobre kakov- vosti, 1 kom. 30 vatlov gl. 1.50</p>	<p>Rjuhe brez šiva iz dobrega doma- čega platna 3 kom. gl. 3.50</p>
<p>CHEVRON nove vrste, črtana snov, dvojnoširokost 10 m. gl. 5.50</p>	<p>Zefir za srajce najboljše, kar se more priporo- čati, 1 kom 30 vatlov gl. 6.50</p>	<p>Platneni Java-robci z zavozlani mi franžami 6 kom. gl. 2.10</p>
<p>Trožica (Dreidraht), dobre kakovosti 10 m. g. 2.80</p>	<p>BOSTON ki se more prati, najnovejši deseni, 10 metrov gl. 3.—</p>	<p>Ženske srajce iz šifona in platna s fino štikarjijo 3 kom. gl. 2.50</p>
<p>ČRNI TERNO saksonska fabrikat, dvojna širokost 10 m. gl. 1.50</p>	<p>Jedna Rips garnitura obstoječa od 2 pogrnjal za postel- jino 1 za mizo, sesviljenimi fran- žami gl. 1.—</p>	<p>Ženske srajce iz trpežnega plat. obrobljene s čipkami 6 k. g. 3.25</p>
<p>DOMAČE PLATNO 1 komad 30 vatlov gl. 1.50 1 " 30 " " " 1.50</p>	<p>Tunis-portiere za 1 okno, kompletne 2 dela f. 3.50</p>	<p>Možke srajce lastnega izdelka be- le ali barvene 1 kom. I vrste gl. 1.80 II. vrste gl. 1.20</p>
<p>KING-WEBE bolje nego platno 1 kom. 1/2 širok. 30 vatlov gl. 6.—</p>	<p>Jedna garnitura od jute 2 posteljina in 1 namizno pregri- njalo z franžami gl. 3.50</p>	<p>Srajce za delalce iz rumbarskega oksforda, kompletne, velike. 3 kom. gl. 2.—</p>
<p>Vzorcji gratis in franko — Ilustrovan modni žurnal „Brüner Neuheiten“ gratis in franko.</p>		

Kraljica sesalk.

SESALKA VERMOREL

(zvana l' Eclair)

ORIGINALNA

Jedina z neprestajnim agitatorjem, bruhajočim
tekočino, s prašnikom Riley-Vermorel. Popolno
in trdno izdelana iz rudečega bakra, dober po-
moček proti

PERONOSPORI

(strupenej rosi)

tako na nizkih trtah, kakor na visocih; jamči
dobro delo in ekonomijo s tekočino za

== 50% ==

317 daril poleg dekoracij za poljedelske zasluge
NB. Tekmujemo v rabi te sesalke z vsako drugo
sesalko.

CENA

originalne popolne sesalke Vermorel s pridejanimi
aparati in prosto colnine 25 gl.; zavoj
brezplačno. — Razprodajalcem se dovoljuje na-
vadni rabat. — Razpošilja se le proti prej pla-
čani gotovini.

ENRICO PEGAN

Trieste Palazzo del Lloyd

Navod in pouk o rabi te sesalke in škropljenju trt
dajeta se brezplačno. 3—5

GLASBENA ŠOLA.

Samo za 50 kr. na teden pouk na
vijolini, glasoviru, instrumentih za orke-
ster in pihalnih instrumentih. Povprašati
je v ulici Via Chiozza št. 5. I. nadstropje.

4—4 Valentin Pressan,
učitelj

Mirodilnica

G. B. Angeli

v Trstu

Piazza della Legna šte. 1,

na debelo in drobno

združena z odlikovano izdeloval-
nico čopičev (pinzeljnev)

in z veliko zalogo barv in olja lastnega iz-
delka Lakov z Angleške, Francozke, Nem-
čije itd. itd.

kakor tudi z veliko zalogo

mineralnih voda

dobljenih neposredno od izvirov in jamčene
svežosti, in

romanskega žveplja

za žvepljanje trt, pomešanega z modro ga-
lico in namenjenega v zatiranje

peronospore.

Zaloga v lastnej, v Logu pod Riečanjih
ležečej hiši. 4—4

Vozni listi in tovarni listi v

Ameriko.

Kraljevski belgijski poštni parobrod
„RED STEARN LINIE“ iz Antverpena
direktno v

New Jork & Philadelfijo

koncesijonovana črta, od c. kr. avstrijske
vlade. Na vprašanja odgovarja točno: kon-
cesijonovani zastop 16—42

Ludwig Wielich

na Dunaju, IV Weyringergasse 17,

ali pri

Josip-u Strasser-u

Speditionsbureau für die k.-k. Staatsbahnen
in Innsbruck.